

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

Identyfikacja przedsiębiorstwa

Zakłady Chemiczne „ANSER” Sp. z o.o.
Siedziba: ul. J. Conrada 7, 01-922 Warszawa
tel.: (022) 663 70 73, faks: (022) 669 01 22
Zakład produkcyjny: Holendry, 96-314 Baranów, tel.: (046) 856 02 11
Dział technologiczny: ul. Chemików 1, 96-315 Wiskitki
tel.: (046) 856 73 40 do 49 wew. 208, faks: (046) 856 73 50
Telefon alarmowy: (046) 856 73 40 do 49 wew. 219 lub 998 (Straż Pożarna)
Data opracowania karty: 15.10.2002 r.
Data nowelizacji: 1.03.2007 r.

1. Identyfikacja preparatu chemicznego.

Nazwa preparatu: Soda Kaustyczna

Przeznaczenie: Do udrażniania rur kanalizacyjnych.

2. Skład i informacja o składnikach.

Lp.	Nazwa	Zawartość	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Klasyfikacja
1.	Wodorotlenek sodu	98,9%	1310-73-2	215-185-5	011-002-00-6	C; R35

3. Identyfikacja zagrożeń.

Produkt jest klasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zagrożenie fizykochemiczne

Powoduje korozję metali, szczególnie w obecności wilgoci. W kontakcie z cynkiem, cyną, glinem (aluminium), mosiądzem wytwarza się wybuchowy wodór.

Zagrożenie dla zdrowia

Produkt jest żrący, powoduje poważne oparzenia.

Objawy i skutki negatywnego działania produktu – patrz pkt 11.

Zagrożenie dla środowiska

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

4. Pierwsza pomoc.

Wskazówki ogólne

W przypadku wystąpienia objawów zatrucia wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala. Nie stosować żadnych odtrutek ani środków zobojętniających, które nie są zalecane w poniższej karcie lub przez lekarza. Osobie nieprzytomnej nie podawać niczego doustnie. Przedstawić personelowi medycznemu, o ile to możliwe, etykietę lub kartę charakterystyki.

Zanieczyszczenie oczu

Usunąć szkła kontaktowe. Nie stosować środków zobojętniających. Przemywać oczy dużą ilością chłodnej wody około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki. Natychmiast zapewnić pomoc medyczną.

Zanieczyszczenie skóry

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zmyć skórę dużą ilością letniej wody. Jeżeli są poparzenia, to nałożyć jałowy opatrunek i skorzystać z pomocy medycznej.

Wdychanie

Opuścić (lub wyprowadzić poszkodowanego) z miejsca narażenia. Zapewnić ciepło, spokój i dopływ świeżego powietrza. Skonsultować się z lekarzem.

Połknięcie

Nie prowokować wymiotów. Wypłukać usta wodą, a następnie wypić dużo wody, poza tym niczego nie podawać doustnie. Natychmiast zapewnić pomoc medyczną.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii. W razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać Straż Pożarną i Policję Państwową.

Zagrożenia pożarowe

Produkt jest niepalny.

Środki gaśnicze: odpowiednie do palących się materiałów.

Niewłaściwe środki gaśnicze: nie dotyczy.

Mały pożar: postępować odpowiednio do palących się materiałów.

Duży pożar: postępować odpowiednio do palących się materiałów.

Szczególne zagrożenia

Produkt po zmieszaniu się z wodą mocna się rozgrzewa. Przedostanie się niewielkiej ilości wody do nieszczelnych opakowań może doprowadzić do rozgrzania się ich zawartości do wysokiej temperatury.

Specjalne wyposażenie ochronne

Odzież ochronna i aparat izolujący drogi oddechowe.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii. W przypadku dużych awarii wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną i Policję Państwową.

Indywidualne środki ostrożności

Unikać kontaktu ze skórą i oczami. W razie potrzeby stosować środki ochrony indywidualnej – patrz pkt. 8.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Nie dopuścić do przedostania się produktu do wód powierzchniowych.

Metody oczyszczania

Jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek (uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym). Zebrać do zamykanego pojemnika z tworzywa sztucznego unikając wytworzenia i wdychania pyłów. Zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą. Odpad usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz pkt 13).

7. Obchodzenie się z preparatem i jego magazynowanie.

Obchodzenie się z substancją: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z produktem. W przerwach w pracy myć ręce. Nie używać zanieczyszczonej produktem odzieży. Przestrzegać zasad higieny osobistej. Stosować środki ochrony indywidualnej (jak podano w punkcie 8). Nie dopuścić do wytworzenia pyłów lub aerozoli (jeśli produkt został rozpuszczony w wodzie).

Magazynowanie: przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie, w miejscach suchych i oświetlonych.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Wymagania ogólne.

Patrz pkt 7.

Dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

NDS	0,5 mg/m ³
NDSch	1 mg/m ³
NDSP	-

Zalecane metody monitoringu

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (Dz. U. nr 73, poz. 645).

PN-84/Z-04005 ark. 02 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości alkaliów. Oznaczanie wodorotlenku sodowego na stanowiskach pracy metodą kolorymetryczną.

PN-88/Z-04005 ark. 06 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości alkaliów. Oznaczanie wodorotlenku sodowego na stanowiskach pracy metodą płomieniową absorpcyjnej spektrometrii atomowej.

Najwyższe dopuszczalne stężenia w materiale biologicznym

Brak danych.

Kontrola narażenia w środowisku pracy:

Ochrona dróg oddechowych: maski z pochłaniaczem pyłów (typ P).

Ochrona rąk: rękawice ochronne odporne na alkalia (np. z neoprenu).

Ochrona oczu: gogle ochronne.

Ochrona skóry: odzież ochronna.

Uwaga: zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowany sprzęt ochrony osobistej musi posiadać odpowiednie certyfikaty. Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

9. Właściwości fizykochemiczne.

- Postać: ciało stałe.
- Barwa: biały
- Zapach: brak
- pH: do 14 (w roztworze wodnym)
- Gęstość: 2,12 g/cm³
- Temperatura wrzenia: 1388°C
- Temperatura topnienia: 322°C
- Temperatura rozkładu: brak danych

• Temperatura zapłonu:	nie dotyczy
• Temperatura samozapłonu:	nie dotyczy
• Właściwości wybuchowe:	nie dotyczy
• Właściwości utleniające	brak danych
• Prężność pary	brak danych
• Gęstość względna	brak danych
• Rozpuszczalność/ mieszalność	
w wodzie:	rozpuszcza się
w rozpuszczalnikach organicznych	rozpuszcza się w metanolu, etanolu, acetonie.
• Współczynnik podziału n-oktanol-woda	brak danych

10. Stabilność i reaktywność.

Stabilność

Produkt nie jest stabilny – reaguje z wilgocią i dwutlenkiem węgla z powietrza z wytworzeniem węglanu sodu. Reakcja przebiega powoli i nie stwarza zagrożenia.

Warunki i materiały, których należy unikać

Bardzo reaktywny. Niebezpiecznie reaguje z wodą, glinem, cynkiem, cyrkonem, trójfluorkiem chloru, fosforem, pięciotlenkiem fosforu, kwasem chlorosulfonowym, kwasem solnym, kwasem fluorowodorowym, kwasem azotowym, kwasem siarkowym, oleum, acetaldehydem, akroleiną, akrylonitrylem, cyjanohydryną etylenu, tetrawodorofuranem, nitrometanem, nitroetanem. Przy reakcji z cynkiem, cyną, glinem (aluminium), mosiądzem wytwarza się wybuchowy wodór.

Niebezpieczne produkty rozpadu

Nie występują w normalnych warunkach.

11. Informacje toksykologiczne.

Zagrożenia dla zdrowia

Produkt jest żrący, powoduje poważne oparzenia.

Objawy zatrucia:

Inhalacyjne: uczucie pieczenia w nosie i gardle, kaszel, uczucie duszenia się.

Kontakt ze skórą: ból, zaczerwienienie, oparzenie chemiczne: pęcherze, martwicę. Rozległe skażenie skóry może spowodować wstrząs, zapaść.

Kontakt z oczami: pieczenie i ból oczu. Powoduje zniszczenie aparatu ochronnego oczu, oparzenie gałki ocznej – rogówki i głębszych struktur oka.

Doustne: występują objawy jak w zatruciu inhalacyjnym. oparzenie błony śluzowej jamy ustnej gardła i dalszych części przewodu pokarmowego z ryzykiem uszkodzenia ścian, perforacji, krwotoku, ze wstrząsem i zgonem.

Toksyczność ostra

Doustnie: LDL0 500 mg/kg, królik

Działanie w wyniku częstego użycia: może być przyczyną zapalenia skóry, zmian zanikowych błony śluzowej górnych dróg oddechowych (uszkodzenie przegrody nosowej).

12. Informacje ekologiczne.

Zagrożenie dla środowiska

Produkt nie jest klasyfikowany jako szkodliwy dla środowiska, nie mniej jednak po przedostaniu się do środowiska w dużych ilościach może wywołać niekorzystne skutki.

Ekotoksyczność

Graniczne stężenie toksyczne dla ryb *Leuciscus idus melanotus* – 157 mg/l (LC0/48 h)

Stężenie śmiertelne dla ryb:

- *Leuciscus idus melanotus* 189 mg/l (LC50/48 h), 213 mg/l (LC100/48 h)
- *Cyprinus carpio* 180 mg/l (LC100/24 h)

W środowisku wodnym o pH:

11,0 ÷ 11,5 – natychmiastowa śmierć wszystkich gatunków ryb

10,5 ÷ 11,0 – natychmiastowa śmierć łososiowatych; śmierć lina, karasia, szczupaka; karpia po pewnym czasie

10,8 – ginie karp i lin

10,7 – ginie szczupak

10,4 – ginie płoć

10,2 – giną raki

9,2 – ginie pstrąg strumieniowy, pstrąg tęczowy, okoń, jazgarz

Mobilność: brak danych.

Trwałość i rozkład: brak danych.

Potencjał bioakumulacyjny: brak danych.

13. Postępowanie z odpadami.

Jeżeli to możliwe, to odpady odzyskać.

Usuwanie preparatu: Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zalecany sposób unieszkodliwiania: neutralizowanie.

Kod odpadu: 06 02 04* - Wodorotlenek sodowy i potasowy.

Usuwanie opakowań: Odzysk (recykling) lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać. Unieszkodliwianie odpadów przeprowadzać w profesjonalnych, uprawnionych spalarniach lub zakładach uzdatniania/unieszkodliwiania odpadów. Opakowanie po umyciu wodą można usuwać jak zwykłe odpady.

Kod odpadu: 15 01 10* – Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

14. Informacje o transporcie.

Produkt podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

Transport drogowy

Numer rozpoznawczy UN	1823
Prawidłowa nazwa przewozowa	WODOROTLENEK SODU STAŁY
Klasa i kod klasyfikacyjny	8/C6
Grupa pakowania	II
Numer rozpoznawczy zagrożenia	80
Nalepki ostrzegawcze	8

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych.

Oznakowanie na etykiecie

Identyfikacja: „Soda Kaustyczna”

Zawiera: wodorotlenek sodu.

Oznakowanie WE: 215-185-5.

Symbole ostrzegawcze:

C

C – Produkt żrący

Określenia zagrożenia (R):

35 - Powoduje poważne oparzenia.

Określenia dotyczące prawidłowego postępowania (S):

1/2 - Przechowywać pod zamknięciem i chronić przed dziećmi.

26 - Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

36/37/39 - Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

45 - W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe pokaż etykietę.

Podstawy prawne:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217 poz. 1833 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2005 r. nr 73, poz. 645).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005 r. nr 259, poz. 2173).

Ustawa z dn. 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. Nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 3 lipca 2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1171 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 6 października 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173 poz. 1679 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 14 października 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201 poz. 1674 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci (Dz. U. 128 poz. 1348).

Ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2001 r. nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. nr 112, poz. 1206).

Ustawa z dn. 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r. nr 63, poz. 638 z późniejszymi zmianami).

Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR (obowiązująca od 1.01.2005) (Dz. U. z 2005 r. nr 178, poz. 1481)

Ustawa z dn. 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2002 r. nr 199, poz. 1671 z późniejszymi zmianami).

16. Inne informacje.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń, jakkolwiek nie stanowią gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Produkt powinien być transportowany, magazynowany i stosowany zgodnie z obowiązującymi przepisami i dobrą praktyką i higieną pracy. Producent nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikające pośrednio lub bezpośrednio ze stosowania powyższej interpretacji przepisów lub instrukcji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem.

Data opracowania karty: 15.10.2002 r.

Data nowelizacji: 1.03.2007 r.

Zmiany: wszystkie punkty.

Materiały źródłowe:

<http://www.chemikalia.mz.gov.pl>, <http://ecb.jrc.it/existing-chemicals>,

Karty charakterystyk składników niniejszego preparatu.

Wykaz symboli zagrożenia oraz zwrotów R z punktu 2:

C – Produkt żrący.

R35 – Powoduje poważne oparzenia.

Kartę przygotował: Krzysztof Trznadel